

Graf Julius- és Graf Reichardschacht im starken Walde.

E vállalatok a *Hoffnungsschachttal*, György, Dorn és Mihály aknákkal együtt ama telér kibúvásán működtek, mely a Miksa akna közelében fekszik, és most *gräfi érnek* neveztetik.

Hogy mikor keletkezett e vállalat, arról nincs semmi biztos adatunk, csak azt tudjuk, hogy a Salm grófok voltak fő birtokosai addig, míg a vállalat jövedelmes vala; e vállalatnak csak hanyatlási korszakából maradtak fel írott jegyzetek, midőn a Salm grófok már fizetni nem akartak, és a bányák részben a kincstár kezelése alá jutottak.

1594 április 13-án Freund Márton oda ajándékozta a *Szent György, Graf Julius és Graf Reichard* nevű aknában birt $\frac{1}{16}$ részét Schmidt Kristóf selmeczi toronyörnek, $\frac{1}{16}$ részt pedig eladott neki 22 frt 70 denárért azon feltétel alatt, hogy ha áldása lesz, neki ezért még 3 márka ezüstöt adjon.¹⁾

1594 augusztus 1-én Schmidt Márton eladta a *Graf Juliusschacht* $\frac{1}{16}$ részét Hanusch Borbálának, a miért ez neki 60 frtra menő adóságát elengedte, és „Ergötzlichkeit“-ot is ígért. Hanusch Borbála megvette még ugyanekkor Wolfschlager György özvegyétől is a bánya $\frac{1}{16}$ részét 11 frton.²⁾

1596 november 1-én egy kimutatás készítettett, hogy a *Graf Juliusschacht* részesei mennyivel adósok; e bányánál gróf Salm Reichard volt a főrészes, $\frac{11}{16}$ rész az ő birtokában volt, a többi részeket Schmidt Kristóf, Hanusch Venczel, és Wagner András bírta. E kimutatás szerint tartozott:

Gróf Salm Reichard:

a két sáfárnak	482 frt 14 denárral
a kamarának	139 „ 5 „
Schmidt Kristófnak	4 „ — „
a városnak ólomért	577 „ 69 „
	<hr/>
	1202 frt 88 denárral
Schmidt Kristóf tartozott	63 „ 54 „
Hanusch Venczel „	104 „ 75 „
Wagner András „	92 „ 73 „
	<hr/>
	Összes adósság 1463 frt 90 denár ³⁾

^{1), 2)} Selmeczi bányabírószági jegyzőkönyv.

³⁾ Selmecz városi levéltár.

Ez a kimutatás azt tanúsítja, hogy a gräfi aknák ügye ekkor már nagyon rosszul állott. A bányabíróság, engedve a munkások kérelmének, többször fölszólította Salm grófot, de ez pénzt nem küldött, s így végre kényszerítve volt a bányabíróság 1598 január 16-án határozatilag kimondani, hogy gróf Salm Reichardtól a *gräfi aknáknak* $\frac{1}{16}$ része, és Wagner Andrástól az ő $\frac{1}{16}$ része elvétetik, és a munkásoknak adatik.¹⁾

Ily módon tengődött a *gräfi aknák* üzeme mintegy 10 évig.

1606 octóber 31-én bejelentették a Brennerszövetkezet bányatisztjei, hogy hallomás szerint a kamara leakarja foglalni adósság fejében a *gräfi aknákat*, s minthogy ez által a kamara az ujbiebertárnai vagy mátyástárnai bányák szomszédjává lenne; kéri, hogy a bányabíró tiltsa meg a kamara tisztjeinek az *Ujbiebertárnába* a bejárást. A kamarai tiszttek ez iránt kihallgattatván tiltakoztak a kérelem teljesítése ellen, és a bányabíró a bejárást továbbra is megengedte.²⁾

1607 szeptember 7-én feljegyeztetett, hogy a grafenaknai társulat a *Graf Julius akna* felé egy keresztvágatot kezdett hajtani, de nem említették, hogy honnan.³⁾

1608 február 9-én végre megegyeztek a *Graf Julius-schacht*, *Graf Reichardschacht* és *Hoffnungsschacht* munkásai, hogy *Hoffnungsschachter Ainigkeit* név alatt egy társulattá egyesülnek, és az egyesült bányákból $\frac{6}{16}$ részt a kincstárnak adnak azon feltétel alatt, hogy a kincstár ellátmányt adjon, és a jövedelemből törlessze a társulat 400 frtnyi adósságát.⁴⁾

Ekképen kincstári segedelemmel megélénkült az üzem, melyről *Hoffnungsschacht* cím alatt soroltatnak fel a további följegyzések. Itt meg kell még említeni, hogy 1608 június 11-én lyukasztott *Mátyástárna* a *Graf Julius aknába*, és ennek következtében elhatározta a bányabíróság június 14-én, hogy az akna a hetedet adja a tárnának.⁵⁾ 1609 január 12-én pedig a *Graf Julius akna* lyukasztott *Mátyástárnával*, és a megtartott szemle után elismertetett, hogy az akna egy *Erbschacht*, és január 19-én ki is méretett a telke mind a két irányban 7 öllel.⁶⁾

^{1), 2), 3), 4), 5), 6)} Selmeczi bányabírósági jegyzőkönyv.